Civillieta Nr. C 26142615

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2016.gada 10.martā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,
ar sekretāri I.Stepuli,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 30.jūlijā Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu un 2016.gada 10.martā prasības pieteikuma papildinājumus pret /pers. B/ un /pers. C/ (turpmāk arī – atbildētāji) par parāda piedziņu iesniegusi sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Hiponia" (turpmāk arī – prasītājs) norādot, ka 2006.gada 13.jūlijā valsts akciju sabiedrība „Latvijas Hipotēku un zemes banka" (turpmāk arī – banka) un atbildētāji noslēdza aizdevuma līgumu Nr.31609/04, banka atbildētājiem izsniedza aizdevumu 15 651,59 *euro* (11 000 latu) apmērā. Aizdevuma gala atmaksas termiņš, saskaņā ar aizdevuma līguma 17.punktu, tika noteikts 2026.gada 10.jūlijs. Lai nodrošinātu no aizdevuma līguma izrietošās saistības, tika nostiprināta hipotēka uz /pers. B/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/. 2013.gada 20.martā valsts akciju sabiedrība „Latvijas Hipotēku un zemes banka" un sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" (pēc nosaukuma maiņas – sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Hiponia") noslēdza vienošanos par prasījuma tiesību cesiju Nr.C4-2012/897. Ar cesijas līgumu banka nodeva un prasītājs pieņēma prasījumus ar visām pie tā piederīgām un pastāvošām tiesībām, kas izriet no starp banku un atbildētājiem noslēgtā aizdevuma līguma. Prasītājs norāda, ka aizdevuma summu banka izsniedza saskaņā ar aizdevuma līguma nosacījumiem, savukārt atbildētāji no aizdevuma līguma izrietošās saistības pielīgtā termiņā un pienācīgā apmērā nepildīja. 2014.gada 22.novembrī prasītājs, pamatojoties uz aizdevuma līguma pielikuma Nr.1 58., 76., 76.1.punktu, no aizdevuma līguma vienpusēji atkāpās, pieprasīja no atbildētājiem visu izsniegtā aizdevuma atmaksu. Par kapitāla lietošanu prasītājs aprēķinājis līgumiskos procentus, kā arī, atbilstoši aizdevuma līguma pielikuma 23.punktam, līgumsodu. Līgumsods pielīgts 30 procenti gadā par termiņā neveiktajiem procentu un/vai pamatsummas maksājumiem. Aizdevuma līgumā līdzēji nodibinājuši atbildētāju solidāru atbildību atbilstoši Civillikuma 1670., 1672. un 1683.panta noteikumiem, kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, un kreditors var pēc sava ieskata prasīt visas saistības izpildījumu no visiem kopparādniekiem. Prasītājs norāda, ka atbildētāju parāds uz 2014.gada 21.novembri sastādīja 25 881,96 *euro*, ko veidoja: līgumsods par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem 3 582,42 *euro* apmērā; līgumsods par termiņā neveiktiem pamatsummas maksājumiem 1 772,03 *euro* apmērā; kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu 5 604,47 *euro* apmērā; neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 14 923,04 *euro* apmērā. Pēc aizdevuma līguma izbeigšanas dienas – 2014.gada 22.novembra, līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai atbildētāji veica maksājumus 1 200 *euro* apmērā, kuru prasītājs, saskaņā ar pievienoto parāda aprēķinu, novirzīja – 200 *euro* līgumsoda par kavētiem procentiem daļējai dzēšanai un 1 000 *euro* kavēto procentu par aizdevuma izmantošanu daļējai dzēšanai. Tāpat prasītājs norāda, ka līgumsodus samazinājis līdz 460,45 *euro* un 1 492,30 *euro*, proti, atbilstoši Civillikuma 1716.panta trešajai daļai, līdz ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Tādējādi, atbildētāju parādsaistības uz prasības celšanas brīdi sastādīja – neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 14 923,04 *euro* apmērā, līgumiskie procenti 4 604,47 *euro* apmērā un līgumsodi 1 952,75 *euro* apmērā, kopā 21 480,26 *euro*. Līgumsodus un līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu prasītājs aprēķinājis līdz aizdevuma līguma izbeigšanai – 2014.gada 21.novembrim. Precizējot prasību prasītājs norāda, ka pēc prasības celšanas tiesā, laikā no 2015.gada 27.okobra līdz 2016.gada 24.februārim atbildētāji vēl veica maksājumus 1 000 *euro* apmērā, kurus prasītājs novirzīja kavēto procentu par aizdevuma izmantošanu daļējai dzēšanai. Tādējādi, atbildētāju parādsaistības uz lietas izskatīšanas brīdi sastāda – neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 14 923,04 *euro* apmērā, līgumiskie procenti 3 604,47 *euro* apmērā un līgumsodi 1 952,75 *euro* apmērā, kopā 20 480,26 *euro*. Tāpat arī, prasītājs uzskata, ka par laiku pēc aizdevuma līguma izbeigšanas, par kapitāla lietošanu no atbildētājiem ir tiesīgs prasīt likumiskos nokavējuma procentus, kas, saskaņā ar Civillikuma 1765.panta otro daļu, ir 6 procenti no simta gadā. Likumiskos nokavējuma procentus par neatmaksātā aizdevuma pamatsummas lietošanu, no 2014.gada 22.novembra līdz 2016.gada 9.martam, prasītājs aprēķinājis 1 161,51 *euro* apmērā. Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1652., 1670., 1672., 1683., 1716., 1720., 1756., 1759., 1765., 1805., 1828., 1843., 1943., 1945.pantu, Civilprocesa likuma 1., 23.pantu, 26.panta pirmo daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta c)apakšpunktu, 41.panta pirmo daļu, 127.panta pirmo daļu, 195.pantu prasītājs lūdz piedzīt solidāri no atbildētājiem, par labu prasītājam, neatmaksātā aizdevuma pamatsummu 14 923,04 *euro* apmērā, līgumiskos procentus 3 604,47 *euro* apmērā, līgumsodus 1 952,75 *euro* apmērā un likumiskos nokavējuma procentus 1 161,51 *euro* apmērā, kā arī tiesāšanās izdevumus, nosakot prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās, bet nepiedzītās aizdevuma pamatsummas (lietas 4.-7., 83., 84.lapa).

2015.gada 7.septembrī Rēzeknes tiesā saņemts atbildētāju – /pers. B/ un /pers. C/, rakstveida paskaidrojums, ka atbildētāji prasītāja prasību atzīst daļēji. Atbildētāji norāda, ka lietā nav strīds, ka 2006.gada 13.jūlijā banka un atbildētāji noslēdza aizdevuma līgumu Nr.31609/04, ka banka atbildētājiem izsniedza aizdevumu 15 651,59 *euro*, ka no līguma izrietošo iespējamo prasījumu nodrošināšanai ieķīlāts atbildētājai /pers. B/ piederošais nekustamais īpašums. Atbildētāji piekrīt, ka neatmaksātā pamatparāda summa sastāda 14 923,04 *euro*, piekrīt līgumsoda summai 1 492,30 *euro* (10 procentiem no pamatsummas). Savukārt prasībai daļā par līgumsoda par termiņā neveiktiem maksājumiem un kavētiem procentiem par aizdevuma izmantošanu piedziņu atbildētāji nepiekrīt, jo šie prasījumi nav likumīgi, līgumsods un kavētie procenti tiek uzskaitīti dubultā. Turklāt atbildētāji sev šādas saistības nav pielīguši. Tāpat nav pamatots prasījums par likumisko procentu piedziņu par kapitāla lietošanu, jo prasītājam nav šādu likumīgu

tiesību. Atbildētāji norāda, ka ir prasītājam piedāvājuši atrisināt radušos strīdu ārpustiesas ceļā. Tieši prasītājs, nevis atbildētāji, ir atteicies risināt strīdu ārpustiesas kārtībā (lietas 48.lapa).

Prasītājs, atbildot uz atbildētāju rakstveida paskaidrojumu, iesniedzis atsauksmi, ka atbildētāju iesniegto paskaidrojumu uzskata par nepamatotu. Nepamatots ir atbildētāju iebildums, ka līgumsods un kavētie procenti tiek uzskaitīti dubultā. Prasītājs ir aprēķinājis un prasa piedzīt no atbildētājiem līgumsodu par termiņā neveiktajiem procentu maksājumiem par laiku no 2014.gada 28.februāra līdz 2014.gada 21.novembrim 460,45 *euro* apmērā un kavētos procentus par laiku no 2009.gada 10.oktobra līdz 2014.gada 21.novembrim 4 604,47 *euro* apmērā. Ņemot vērā, ka atbildētāji maksājumus veica neregulāri un nepilnā apmērā, līgumsodu prasītājs ir aprēķinājis par laiku no pēdējā maksājuma veikšanas dienas līdz dienai, kad prasītājs atkāpās no aizdevuma līguma. Prasītājs uzskata, ka prasības pieteikumā norādītais līgumsoda apmērs ir proporcionāls pielaistajam nokavējumam, kā arī aizdevuma līguma 18.punktā noteikta atmaksas kārtība, saskaņā, ar kuru aizdevuma pamatsumma un procenti par aizdevuma izmantošanu atmaksājami vienādos (anuitāros) maksājumos. Līgumsods, saskaņā ar aizdevuma līguma 23.punktu, noteikts 30 procenti gadā par termiņā neveiktiem procentu un/vai pamatsummas maksājumiem, līdz ar ko prasītājam ir tiesības aprēķināt gan līgumsodu par kavētiem procentiem, gan kavētos procentus. Pamatots ir arī prasītāja prasījums par likumisko 6 procentu piedziņu, jo šādas tiesības piešķir Civillikumā ietvertās normas, kā arī, ja atbildētāji spriedumu labprātīgi nepildot, pieļautu parāda samaksas nokavējumu (lietas 68.lapa).

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1]pantam, pusēm ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 44.-47., 51.-67., 70.-73.lapa).

Prasītāja – sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hiponia", pārstāve /pers. E/ (lietas 77.-80.lapa), tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā un prasības pieteikuma papildinājumos norādītajiem motīviem, uzturēja pilnā apmērā.

Atbildētāju – /pers. B/ un /pers. C/, pārstāve zv.advokāte Ilze Grolmusa (lietas 74., 75., 81., 82.lapa) tiesas sēdē prasību atzina daļēji. Atbildētāju pārstāve atzina prasību daļā par pamatparāda, līgumsoda par termiņā neveiktiem pamatsummas maksājumiem un līgumsoda par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem piedziņu. Daļā par līgumisko procentu un likumisko nokavējuma procentu piedziņu atbildētāju pārstāve prasību neatzina, uzturēja tiesai iesniegto atbildētāju rakstveida paskaidrojumu.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma.

2006.gada 13.jūlijā banka – valsts akciju sabiedrība „Latvijas Hipotēku un zemes banka", un atbildētāji – /pers. B/ un /pers. C/, noslēguši aizdevuma līgumu Nr.31609/04. Banka, saistību, kas izriet no aizdevuma līguma Nr.36109/03, refinansēšanai un dzīvokļa remontam, aizdevusi atbildētājiem 15 651,59 *euro* (11 000 latus). Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2026.gada 10.jūlijs. Puses noteikušas, ka procentu likmi šim aizdevumam veido fiksētās un mainīgās procentu likmes kopsumma. Fiksētā procentu likme noteikta 2 procenti gadā, mainīgā procentu likme noteikta pēc RIGIBOR (Latvijas starpbanku kredītu procentu likmju indeksa) likmes aizdevuma daļas aizdevuma izsniegšanas dienā, kas ir spēkā līdz tuvākajam šajā līgumā norādītajam mainīgās procentu likmes izmaiņu datumam. Mainīgās procentu likmes izmaiņu datumi noteikti katra gada 10.janvāris un 10.jūlijs. Aizdevuma līguma 18.punktā aizdevuma atmaksas kārtība noteikta, ka aizdevuma pamatsumma un procenti par aizdevuma izmantošanu maksājami vienādos (anuitāros) maksājumos 80,89 latu apmērā ar 2006.gada 10.septembri līdz 2026.gada 10.jūlijam katra mēneša desmitajā datumā. Norādītie vienādie (anuitārie) maksājumi mainās, vadoties no mainīgās procentu likmes izmaiņām līgumā norādītajos datumos. Aizdevuma nodrošinājumam nostiprināta hipotēka par prasījuma summu 11 000 lati ar šajā līgumā norādīto procentu likmi un līgumsodu /pers. B/ piederošajam nekustamajam īpašumam dzīvoklim Nr./adrese/, kadastra Nr./numurs A/. Maksājuma saistību neizpildes gadījumā, atbilstoši aizdevuma līguma 23.punktam, atbildētāji par termiņā neveiktu procentu un/vai pamatsummas maksājumu apņēmušies maksāt līgumsodu 30 procentu apmērā no nokavētās maksājuma summas gadā. Aizdevuma līguma vispārējie noteikumi (pielikums Nr.1) ir aizdevuma līguma neatņemama sastāvdaļa. Aizdevuma summa – 11 000 lati, pa daļām, atbilstoši izsniegtā aizdevuma mērķim – saistību refinansēšanai un dzīvokļa remontam, atbildētājiem izsniegta 2006.gada 20.jūlijā (lietas 19.-28., 49.lapa). Tiesa secina, ka līdzēji līgumu noslēguši atbilstoši Civillikuma 1533.pantam, jo starp līdzējiem notikusi pilnīga vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām ar nolūku savstarpēji saistīties.

Atbildētāji aizdevumu atmaksājuši daļēji. Atbildētāju parādsaistības pret prasītāju sastāda – neatmaksātā aizdevuma pamatsummas daļa 14 923,04 *euro* un neatmaksātie līgumiskie procenti – 3 604,47 *euro*, kas aprēķināti līdz aizdevuma līguma laušanai – 2014.gada 21.novembrim, un veidojas no procentiem par kavētajiem pamatsummas maksājumiem (lietas 10.-18., 83.lapa).

Tiesa secina, ka atbildētāji nav ievērojuši Civillikuma 1943.panta prasības, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis, un 1946.panta prasības, ka procenti par aizdevumu atdodami, ja tie bijuši tieši norunāti. Tiesa secina, ka līgumiskie procenti sastāda 3 604,47 *euro* (to detalizēts aprēķins sniegts kredītoperāciju izziņā, parāda aprēķinā), jo saskaņā ar aizdevuma līgumu procentu likmi aizdevumam veido fiksētās un mainīgās procentu likmes kopsumma. Fiksētā procentu likme noteikta 2 procenti gadā, mainīgā procentu likme noteikta pēc RIGIBOR (Latvijas starpbanku kredītu procentu likmju indeksa) likmes aizdevuma daļas aizdevuma izsniegšanas dienā, kas ir spēkā līdz tuvākajam šajā līgumā norādītajam mainīgās procentu likmes izmaiņu datumam. Mainīgās procentu likmes izmaiņu datumi noteikti katra gada 10.janvāris un 10.jūlijs. Noteikts, ka procenti par aizdevuma izmantošanu maksājami par faktiski izmantoto aizdevuma summu ik mēnesi (lietas 20.-26., 83.lapa).

2013.gada 20.martā valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum" (iepriekšējais nosaukums – valsts akciju sabiedrība „Latvijas Hipotēku un zemes banka"), kā cedents, un sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" (tagadējais nosaukums – sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Hiponia") (lietas 38.-40.lapa), kā cesionārs, noslēguši cesijas līgumu Nr.C4-2012/897. Cedents cedējis cesionāram visas prasījuma tiesības ar visām pie tā piederīgām un pastāvošām tiesībām, kas izriet no starp banku un atbildētājiem noslēgtā aizdevuma līguma Nr.31609/04 (lietas 29.lapa). Par notikušo cesiju prasītājs paziņojis atbildētājiem, ierakstītas vēstules nosūtītas 2013.gada 8.maijā (lietas 30.-32.lapa).

Civilprocesa likuma 77.pants nosaka, ka, ja viena no pusēm lietā izstājas (fiziskās personas nāve, juridiskā persona beidz pastāvēt, prasījuma cesija, parāda pārvede un citi apstākļi), tiesa pieļauj aizstāt šo pusi tās tiesību pārņēmējam. Tiesību pārņemšana iespējama jebkurā procesa stadijā.

Cesija ir prasījuma pāreja no viena kreditora citam, dotajā gadījumā, pēc tiesiska darījuma. Ar cesijas līgumu no cedenta cesionāram pārgājusi prasījuma tiesība. Ar cesiju jauns prasījums nav radies, bet gan pārveidots esošais, aizstājot vienu kreditoru ar citu. Cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma 1798.pantam, jo cesionāram cedēts no aizdevuma līguma Nr.31609/04 izrietošais prasījums.

Civillikuma 1801.pants nosaka, ka slēdzot cesijas līgumu parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Tiesa secina, ka noslēdzot cesijas līgumu, atbildētāju statuss nav mainījies, līdz ar ko, cesijai nav vajadzīga arī atbildētāju piekrišana.

2014.gada 10.oktobrī prasītājs atbildētājiem, uz līgumā norādīto, deklarēto dzīvesvietas adresi, nosūtījis paziņojumu par aizdevuma līguma saistību izpildi, 2014.gada 25.novembrī paziņojumu par aizdevuma līguma vienpusēju izbeigšanu, ka prasītājs izmanto savas tiesības vienpusēji izbeigt aizdevuma līgumu un ar 2014.gada 21.novembri ir vienpusēji atkāpies no aizdevuma līguma un pieprasa nekavējoties atmaksāt visu izsniegto aizdevuma pamatsummu, procentus un līgumsodus 25 881,96 *euro* apmērā, jo atbildētāji ilgstoši nepilda aizdevuma līguma noteikumus par aizdevuma atmaksu. Prasītājs norādījis, ka kopējās parādsaistības 25 881,96 *euro* apmērā veido līgumsods par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem 3 582,42 *euro* apmērā, līgumsods par termiņā neveiktiem pamatsummas maksājumiem 1 772,03 *euro* apmērā, kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu 5 604,47 *euro* apmērā un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 14 923,04 *euro* apmērā (lietas 33.-37.lapa).

Tiesa secina, ka prasītājs aizdevuma līgumu vienpusēji lauzis pamatoti, jo aizdevuma līguma vispārējo noteikumu (pielikums Nr.1) 76.1.punktā līdzēji vienojušies, ka banka ir tiesīga vienpusēji izbeigt aizdevuma līgumu un pieprasīt nekavējošu izsniegtās aizdevuma pamatsummas, procentu, komisijas maksu, līgumsodu un citu maksājumu atmaksu, ja aizņēmēji ir veikuši jebkuru aizdevuma līguma un šo noteikumu pārkāpumu, t.sk., vispārējo noteikumu 58.punktā paredzēto pārkāpumu – aizņēmējs kavē, ir kavējis kādu no maksājumiem, kas tam ir jāveic saskaņā ar aizdevuma līgumu un šiem noteikumiem (lietas 24., 25.lapa). Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Tiesiskā attiecība aizdevuma līgumā ir līdzēju brīvas gribas izpausmes rezultātā radīts noteikts tiesību un pienākumu apjoms, kas aizņēmēju sākotnējām tiesībām saņemt aizdevumu vēlāk rada atbilstošu pienākumu to atdot. Tiesiskā attiecība kā līdzēju pienākumu un tiesību kopums pastāv līdz saistībā noteikto tiesību un pienākumu pilnīgai izpildei, tostarp līdz procentu un, ja pielīgts, līgumsoda samaksai. Kreditors savu pienākumu pēc noslēgtās saistības pilnībā ir izpildījis ar aizdevuma izsniegšanas (pārskaitīšanas) brīdi, kas rada aizņēmējiem pienākumu precīzi izpildīt vienošanos par aizdevuma dzēšanas maksājumu veikšanu līgumā noteiktajā laikā. Kreditora vienpusēja atkāpšanās no līguma, kuru tas jau ir izpildījis un pieprasījums visu aizdevumu atdot, ir iepriekš noteikto aizņēmējiem labvēlīgo aizdevuma atmaksāšanas noteikumu anulēšana atbilstoši līgumam. Vienas puses atkāpšanās no līguma (līguma laušana) neatbrīvo līguma noteikumus neizpildījušo pusi no līgumsaistību izpildes, un nepārtrauc to tiesisko attiecību, kuras sakarā līgums noslēgts.

Atbildētājas/pers. B/ sarakste ar prasītāju, solījums turpināt dzēst parādsaistības, kas daļēji arī tika izdarīts (lietas 18., 50., 83.lapa), nav tiesisks pamats, atbildētāju atbrīvošanai no viņu saistībām pret kreditoru.

Saskaņā ar Civillikuma 1670., 1671., 1672.pantu par saistībām pret kreditoru atbildētāji atbild solidāri, jo solidārā saistība nodibināta ar līgumu. Aizdevuma līguma 1.punktā un aizdevuma līguma vispārējo noteikumu ievadā noteikts, ka aizņēmēji (vairākas personas) – atbildētāji /pers. B/ un /pers. C/, kuri parakstījuši aizdevuma līgumu, ir solidāri atbildīgi par tajā norādīto saistību izpildi (lietas 20., 22.lapa).

Laikā no 2014.gada 19.decembra līdz 2015.gada 30.jūnijam saņemot no atbildētājiem sešus maksājumus par kopēju summu 1 200 *euro* (lietas 18.lapa) un laikā no 2015.gada 27.oktobra līdz 2016.gada 24.februārim saņemot no atbildētājiem piecus maksājumus par kopēju summu 1 000 *euro* (lietas 83.lapa), un novirzot tos – 200 *euro* līgumsoda par kavētiem procentiem daļējai dzēšanai un 2 000 *euro* kavēto procentu par aizdevuma izmantošanu daļējai dzēšanai, prasītājs rīkojies pamatoti, atbilstoši aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 24.punktā noteiktajam, ka visi ar aizdevuma līgumu un šiem noteikumiem saistītie [..] maksājumi tiek ieskaitīti šādā secībā: [..]; līgumsoda par kavētajiem procentu un/vai pamatsummas maksājumiem dzēšanai; [..]; tad kavēto, tad kārtējo procentu par aizdevuma izmantošanu dzēšanai; tad kavēto aizdevuma pamatsummas maksājumu dzēšanai; tad aizdevuma līgumā paredzētā aizdevuma pamatsummas kārtējā maksājuma dzēšanai; tad pirms termiņa atmaksātās pamatsummas daļas dzēšanai (lietas 23., 83.lapa).

Aizdevuma līgumā nolīgtā maksājumu ieskaitīšanas kārtība, nav pretrunā arī Civillikuma 1843.pantā noteiktajai maksājumu ieskaitīšanas kārtībai, jo uz šo tiesisko situāciju attiecināma Civillikuma 1843.panta norma, kas bija spēkā līdz 2014.gada 1.janvārim, jo līguma darbība izbeigta 2014.gada 21.novembrī. Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.

Tiesa uzskata, ka no atbildētājiem par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 14 923,04 *euro* apmērā un līgumiskie procenti 3 604,47 *euro* apmērā, jo atbildētāji nav pildījuši savas saistības, nav pienācīgi un savlaicīgi veikuši maksājumus. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Tādējādi, atbildētāji nav ievērojuši Civillikuma 1828.panta prasības, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Atbildētāji ir pieļāvuši nokavējumu, t.i., prettiesīgi novilcinājuši saistības izpildīšanu, jo saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu (likuma redakcijā, kas spēkā līdz 2014.gada 1.janvārim) līgumsods ir saistību tiesību institūts, un tas ir pamatums ar civiltiesiska soda raksturu, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Par aizdevuma pamatsummas samaksas un aizdevuma procentu samaksas nokavējumu atbildētāji uzņēmušies maksāt līgumsodu. Līgumsodu prasītājs aprēķinājis uz 2014.gada 21.novembri – līgumsodu par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem 3 582,42 *euro* apmērā un līgumsodu par termiņā neveiktiem pamatsummas maksājumiem 1 772,03 *euro* apmērā. Papildus prasītājs norādījis, ka pēc aizdevuma līguma izbeigšanas dienas un līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai atbildētāji veikuši maksājumus par kopējo summu 1 200 *euro*, no kuriem 200 *euro*, prasītājs novirzījis līgumsoda par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem dzēšanai. Ceļot prasību tiesā prasītājs prasības pieteikuma motīvu daļā norādījis, ka, atbilstoši Civillikuma 1716.panta trešajai daļai, līgumsodus samazina līdz ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda un nedzēsto aizdevuma procentu apmēra, t.i., attiecīgi līdz 1 492,30 *euro* un 460,45 *euro*.

Tiesa secina, ka līgumsods par aizdevuma pamatsummas samaksas nokavējumu sastāda 1 492,30 *euro* un līgumsods par aizdevuma procentu samaksas nokavējumu sastāda 460,45 *euro*, kopā 1 952,75 *euro*, to apmēru aprobežojot ar 10 procentiem no galvenās saistības (pamatparāda un aizdevuma procentu) apmēra, jo, saskaņā ar aizdevuma līguma 23.punktu, aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 32.punktu līgumsods par termiņā neveiktu procentu un/vai pamatsummas maksājumu noteikts 30 procenti no laikā nenomaksātās summas par katru kavēto dienu (lietas 10.-18., 21., 23.lapa).

Līgumsodam ir zaudējumu atlīdzināšanas vai, kā konkrētajā gadījumā, sodīšanas funkcija. Līgumsods ir saistības pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi, kamēr saistība vēl nav pārkāpta un kļuvis par atbildības izpausmi, jo pastiprinājums izrādījies nepietiekams, lai atturētu atbildētājus no saistības pārkāpuma. Līgumsoda kā saistības pastiprinājuma uzdevums ir ietekmēt atbildētāju gribu, iedarbojoties uz viņu mantiskajām interesēm.

Terminēta saistība izbeidzas, ja termiņa ietvaros nav noticis pārkāpums, kas izraisa līgumsoda maksāšanas vai citas sekas. Līgumā ir noteikts tā spēkā esamības termiņš, bet iepriekš ir noticis saistības pārkāpums un jau radusies tiesība prasīt līgumsodu. Atbildētāji uzņemtās saistības nav izpildījuši arī līdz lietas izskatīšanas brīdim.

Tiesa uzskata, ka no atbildētājiem piedzenama ne tikai neatmaksātā aizdevuma pamatsumma, līgumiskie procenti un līgumsods, bet arī

likumiskie nokavējuma procenti 1 161,51 *euro* apmērā, jo atbildētāji ir pieļāvuši nokavējumu, t.i., prettiesīgi novilcinājuši saistības izpildīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, 1765.panta pirmo daļu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Likumiskie procenti ir seši procenti no simta gadā.

Likumiskie procenti aprēķināti sekojoši: likumiskie procenti no pamatparāda summas – 14 923,04 *euro*, sastāda 895,38 *euro* gadā, jeb 2,49 *euro* dienā, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.panta ceturto daļu procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Tāpat arī likumiskos nokavējuma procentus no paša kapitāla prasītājam ir tiesības saņemt līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai). Likumiskie nokavējuma procenti aprēķināti sākot ar dienu pēc līguma izbeigšanas – ar 2014.gada 22.novembri, līdz 2016.gada 9.martam, un sastāda 1 161,51 *euro*.

Lai arī tiesa, veicot matemātisku aprēķinu, konstatē, ka likumiskie nokavējuma procenti par 473 dienām (no 2014.gada 22.novembra līdz 2016.gada 9.martam), kad likumisko nokavējuma procentu apmērs dienā ir 2,49 *euro*, sastāda 1 177,77 *euro*, nevis 1 161,51 *euro*, summa, kas pārsniedz prasītāja prasījumu, nav piedzenama, jo prasītājs šādu prasījumu nav izteicis. Tiesa vadās no Civilprocesa likuma 192.panta noteikumiem, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Tiesa secina, ka atbildētāju parādsaistības pret prasītāju sastāda – pamatparāds 14 923,04 *euro* apmērā, līgumiskie procenti 3 604,47 *euro* apmērā, līgumsods 1 952,75 *euro* apmērā un likumiskie nokavējuma procenti 1 161,51 *euro* apmērā, kopā 21 641,77 *euro*. Atbildētāji savas saistības nav pildījuši, pierādījumus, ka samaksa izdarīta, atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, nav piestādījuši.

Atbildētāju pārstāves lūgums sadalīt sprieduma izpildi termiņos nav skatāms, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 206.panta pirmo daļu šāds lūgums ir piesakāms un tiesa to izlemj tikai pēc sprieduma stāšanās spēkā. Pieteikuma par sprieduma izpildes atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu izskatīšanai ir paredzēta speciāla izskatīšanas kārtība, atšķirīga (no sprieduma pārsūdzēšanas) pārsūdzības kārtība. Šobrīd, kad spriedums spēkā nav stājies, pienākums maksāt atbildētājiem vēl nav iestājies.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta otro daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta c)apakšpunktu no atbildētājiem par labu prasītājam vienādās daļās piedzenama samaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (lietas 8., 9.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 40.panta pirmo daļu no atbildētājiem vienādās daļās valsts ienākumos piespriežami ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš (lietas 2., 9.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 192., 193., 195.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt solidāri no /pers. B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, pamatparādu 14 923,04 (četrpadsmit tūkstoši deviņi simti divdesmit trīs *euro* 4 centi) *euro* apmērā, līgumiskos procentus 3 604,47 (trīs tūkstoši seši simti četri *euro* 47 centi) *euro* apmērā, līgumsodu 1 952,75 (viens tūkstotis deviņi simti piecdesmit divi *euro* 75 centi) *euro* apmērā un likumiskos nokavējuma procentus 1 161,51 (viens tūkstotis viens simts sešdesmit viens *euro* 51 cents) *euro* apmērā, kopā 21 641,77 (divdesmit viens tūkstotis seši simti četrdesmit viens *euro* 77 centi) *euro*, nosakot tiesības saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, samaksātās valsts nodevas daļu 499,10 (četri simti deviņdesmit deviņi *euro* 10 centi) *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļu 3,92 (trīs *euro* 92 centi) *euro* apmērā, kopā 503,02 (pieci simti trīs *euro* 2 centi) *euro*.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, samaksātās valsts nodevas daļu 499,10 (četri simti deviņdesmit deviņi *euro* 10 centi) *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļu 3,91 (trīs *euro* 91 cents) *euro* apmērā, kopā 503,01 (pieci simti trīs *euro* 1 cents) *euro*.

Prasītājam piekrītošo naudas summu samaksa veicama sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hiponia", reģistrācijas Nr.40003426895, norādītajā kredītiestādes – akciju sabiedrības /Nosaukums B/, kontā Nr./konta numurs/.

Piedzīt par labu valstij ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus, kas nav samaksāti iepriekš: no /pers. B/, personas kods /personas kods/, 2,36 (divi *euro* 36 centi) *euro* apmērā; no /pers. C/, personas kods /personas kods/, 2,37 (divi *euro* 37 centi) *euro* apmērā.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 10.marta, apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns